

GODINA SVETOG JOSIPA U ŠIBENSKOJ BISKUPIJI

Šibenik 2021.

8.12.2020. - 8.12.2021.

GODINA SVETOG JOSIPA

*Sveti Josipe
zaštitniče sv. Crkve,
moli za nas!*

GODINA SVETOG JOSIPA U ŠIBENSKOJ BISKUPIJI

Šibenska biskupija
Godina 2021.

Naslov izdanja:
Godina svetog Josipa u Šibenskoj biskupiji

Izdavač:
Šibenska biskupija
Biskupa Jeronima Milete 2a
22000 Šibenik

Naslovnica:
Josip Botteri Dini, *Jaslice*

Unutarnje strane korica:
Grafika s tekstem: *Sveti Josipe, zaštitniče sv. Crkve, moli za nas!*
Primošten – Krčulj, slika *Sveti Josip* iz istoimene crkvice

Zadnja stranica:
Katedrala sv. Jakova - sakristija, slika *Smrt sv. Josipa*

Godina svetog Josipa u Šibenskoj biskupiji - mogućnosti dobivanja potpunih oprostâ i širenje pobožnosti

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2020. godine, papa Franjo uputio je Apostolsko pismo „Očevim srcem“ (*Patris corde*), kojim je proglasio „Godinu svetog Josipa“. On je to učinio povodom 150. obljetnice Dekreta *Quemadmodum Deus*, kojim je papa Pio IX. proglasio sv. Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, te odredio neka se njegov blagdan 19. ožujka slavi kao svetkovina. Tu odluku papa Pio IX. obrazložio je „teškim vremenima kada Crkvu napadaju brojni neprijatelji sa svih strana, pa bezbožnici izjavljuju da su je vrata paklena već nadvladala“. No, „časni prelati katoličkog svijeta zamolili su Vrhovnog Svećenika neka svetog Josipa proglasi zaštitnikom Crkve“, a to je papa Pio IX. i učinio, 8. prosinca 1870. godine.

Godina svetog Josipa trajat će do 8. prosinca 2021. godine.

U ovoj knjižici donosimo pismo Pape Franje i dopis o prigodnim oprostima u godini svetog Josipa što ga je donijela Apostolska pokorničarna. Neka svećenici dijele ovu knjižicu puku Božjem i u pobožnostima sv. Josipu kroz ovu godinu upoznaju vjernike na koje sve načine mogu zadobiti i izmoliti oprost.

U našem narodu živa je pobožnost prema sv. Josipu i ima svoje povijesne korijene. Hrvatski Sabor je na svom redovitom zasjedanju 9. i 10. lipnja 1687. godine „jednoglasno proglasio sv. Josipa zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva“. A mostarski biskup dr. Petar Čule na šesnaestoj sjednici Drugoga Vatikanskoga sabora, 10. studenoga 1962. godine predložio je neka se „ime svetog Josipa uvrsti u misni kanon odmah poslije imena Blažene Djevice Marije“. Tri dana kasnije, 13. studenog 1962. godine, Državni tajnik kardinal Cicognani priopćio je nazočnim biskupima na Saboru da je papa Ivan XXIII. odredio „neka se u misni kanon unese ime sv. Josipa, odmah nakon imena Blažene Djevice Marije, te da odredba stupa na snagu 8. prosinca iste godine“. Sve nam to daje povoda da u ovoj godini posebice širimo pobožnosti u čast svetom Josipu,

koji je zaštitnik Katoličke Crkve, naših obitelji, državnog Sabora i hrvatskoga naroda. Učinimo sve što je u našoj moći da još više zaživi štovanje sv. Josipa, pouzdanje u njegov zagovor u našim župama, obiteljima i svakoj vjerničkoj duši.

Nekoliko prijedloga i mogućnosti za pobožnost sv. Josipu:

- Neka se jednom tjedno, najbolje srijedom koja je posvećena sv. Josipu, uz redovitu svetu Misu doda i pobožnost svetom Josipu. To može biti i uz blagoslov s Presvetim (kao produljena zahvala), s litanijama i molitvom sv. Josipu u čast. Neka se prije blagoslova izmoli „Molitva za duhovna zvanja“ ili „Molitva sv. Josipu za Domovinu“

- Neka se ljude poziva na molitvu svetom Josipu, te od vremena do vremena tumači mogućnost dobivanja potpunog oprost.

- Posebice neka se vjernike potiče na zajedničku obiteljsku molitvu s krunicom i litanijama u čast sv. Josipu kako bi dnevno mogli crpsti zasluge blagoslova i oprost za sebe osobno, za svoju obitelj, za naš narod, cijelu Crkvu i za svoje pokojne. Neka iz te pobožnosti raste naša vjera i predanje kakvo je imao i sv. Josip.

U mnogim župama naše biskupije već se odvijaju pobožnosti potaknute pismom Pape Franje, osobito pred blagdan sv. Josipa. Neka se one nastave kroz cijelu jubilejsku milosnu godinu sv. Josipa do blagdana Bezgrešne u prosincu 2021.

Osobito svima stavljam na srce molitvene nakane za kraj pandemije, za kršćanski život u našim obiteljima i nova duhovna zvanja u našoj Šibenskoj biskupiji.

Šibenik, 27. veljače 2021.

✠ Tomislav Rogić, šibenski biskup

p.s.

Uvelike zahvaljujem Zadarskoj nadbiskupiji i nadbiskupu Želimiru Puljiću koji su nam ustupili materijale koje su oni pripremili za Godinu sv. Josipa te nam olakšali pripremu ove knjižice.

Sadržaj

Uvodna riječ oca biskupa	5
I. APOSTOLSKO PISMO PATRIS CORDE SVETOG OCA FRANJE U POVODU 150. OBLJETNICE PROGLAŠENJA SVETOGA JOSIPA ZAŠTITNIKOM SVEOPĆE CRKVE	9
1. Voljeni otac	11
2. Nježan otac pun ljubavi	12
3. Poslušni otac	13
4. Otac koji prihvaća	15
5. Kreativno hrabar otac	16
6. Otac koji radi	19
7. Otac u sjeni	20
II. HRVATSKI OBOL ŠTOVANJU SVETOG JOSIPA	23
a) Hrvatski Sabor proglašava sv. Josipa „zaštitnikom hrvatskog kraljevstva“	23
b) Biskup Petar Čule (1898.-1985.) predlaže da sv. Josip uđe u kanon Mise	25
- Kratki osobni podaci	25
- Sudjelovanje na Drugom Vatikanskom Saboru	26
- Neka se svetog Josipa uvrsti u misni kanon	27
- Papa čuo i prihvatio prijedlog biskupa Čule	28
III. POTPUNI OPROST U GODINI SVETOG JOSIPA	29
a) Kako, kada i za koga se može dobiti potpuni oprost?	29
b) Što je potpuni oprost i koji se uvjeti za to traže?	29
IV. SVETI O SVETOM JOSIPU	31
- Sv. Terezija Avilska	31
- Što je Gospa rekla sv. Brigiti Švedskoj o sv. Josipu	31
- Blaženi Leon Dehon	31
- Blaženi Alojzije Stepinac	33

V. POBOŽNOST SVETOM JOSIPU	34
1. Krunica sv. Josipa	34
2. Litanije sv. Josipa	35
3. Molitve sv. Josipu	36
- Molitva Presvetom Trojstvu, BD Mariji i sv. Josipu za obitelj	36
- Molitva sv. Josipu za Domovinu	37
- Molitva posvete domovine sv. Josipu	37
- Molitva sv. Josipu za sretnu smrt	38
4. Pjesme sv. Josipu	39
- Josipe, o milo ime	39
- Josipe, o oče sveti	39
- Zanatlijo tihi	39
- Josipa svetoga	40
- Radniče vrijedni	40
- Svetom Josipu zaštitniku Hrvatske	41
- Idite k Josipu	41
5. Uz blagoslov s Presvetim	42
- Divnoj dakle	42
- Pohvale imenu Božjemu	42
- Blagoslovio nas Bog	42

I. APOSTOLSKO PISMO PATRIS CORDE SVETOG OCA FRANJE U POVODU 150. OBLJETNICE PROGLAŠENJA SVETOGA JOSIPA ZAŠTITNIKOM SVEOPĆE CRKVE

Neslužbeni prijevod Apostolskog pisma pape Franje „Patris corde“ povodom 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve. Rim, svetkovina Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2020.

Očevim srcem (Patris corde): tako je Josip volio Isusa, kojega sva četiri Evanđelja nazivaju „sinom Josipovim“.

Matej i Luka, dvojica evanđelista koja ističu njegovu osobu, govore malo, ali dovoljno kako bi se jasno vidjelo kakav je otac bio i koje mu je poslanje povjerenjeno od Providnosti.

Znamo da je bio skromni stolar (usp. Mt 13, 55), zaručen s Marijom (usp. Mt 1, 18; Lk 1, 27); „čovjek pravedan“ (Mt 1, 19), uvijek spreman izvršiti volju Božju očitovanu u njegovom Zakonu (usp. Lk 2, 22.27.39) i kroz četiri sna (usp. Mt 1,20; 2,13.19.22). Nakon dugog i zamornog putovanja od Nazareta do Betlehema, svjedočio je Mesijinu rođenju u staji, jer drugdje „za njih nije bilo mjesta“ (Lk 2, 7). Svjedok je štovanja pastira (usp. Lk 2, 8 – 20) i mudraca (usp. Mt 2, 1 – 12), koji su predstavljali izraelski narod i poganske narode.

Imao je hrabrosti postati zakoniti Isusov otac i dao mu je ime koje mu je otkrio anđeo: „A ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1, 21). Kao što je poznato, davanje imena osobi ili stvari među drevnim narodima značilo je uspostavljanje odnosa, kao što je to učinio i Adam, kako čitamo u Knjizi Postanka (usp. 2, 19 – 20).

U Hramu, četrdeset dana nakon Isusova rođenja, Josip i Marija prinose Dijete Gospodinu i s čuđenjem slušaju Šimunovo proročanstvo o Isusu i njegovoj Majci (usp. Lk 2, 22 – 35). Kako bi obranio Isusa od Heroda, Josip ostaje kao stranac u Egiptu (usp. Mt 2,13 – 18). Vrativši se u domovinu, živi skrovito u malom i nepoznatom selu Nazaret u Galileji –

odakle, kako se govorilo, „ne ustaje prorok“ i „ne dolazi nešto dobro“ (usp. Iv 7, 52; 1, 46) – daleko od njegovoga rodnog grada Betlehema i od grada Jeruzalema, gdje je nekada bio Hram. Kad su tijekom hodočašća u Jeruzalem izgubili dvanaestogodišnjeg Isusa, Josip i Marija tražili su ga u mucu i pronašli su ga u Hramu dok je razgovarao s učiteljima (usp. Lk 2, 41 – 50).

Nakon Marije, Majke Božje, nijedan svetac se toliko ne spominje u papinskom Učiteljstvu kao Josip, njezin muž. Moji prethodnici produbili su poruku sadržanu u nekoliko podataka koje su donijela Evanđelja kako bi dodatno istaknuli njegovu središnju ulogu u povijesti spasenja. Blaženi papa Pio IX. proglasio ga je „zaštitnikom Katoličke Crkve“. Časni papa Pio XII. predstavio ga je kao „zaštitnika radnika“, a sveti Ivan Pavao II. kao „čuvara Otkupiteljevog“. Narod ga pak zaziva kao „zaštitnika sretne smrti“.

Stoga bih sada, 150 godina nakon što ga je papa Pio IX. 8. prosinca 1870. proglasio zaštitnikom Katoličke Crkve, želio podijeliti neka osobna razmišljanja o ovoj izvanrednoj osobi, toliko bliskoj našem ljudskom iskustvu. Jer, kako Isus kaže, „iz obilja srca usta govore“ (usp. Mt 12, 34). Ta želja dodatno se produbila tijekom ovih mjeseci pandemije, kada smo, usred krize, iskusili „kako su naši životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnica novina i časopisa ili na televizijskim ekranima, ali, bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti: to su liječnici, medicinske sestre i tehničari, zaposlenici u veletrgovinama, zaposlenici u djelatnostima čišćenja, njegovatelji, prijevoznici, ljudi koji rade na pružanju osnovnih usluga i javne sigurnosti, volonteri, svećenici, redovnici i redovnice, i mnogi, ali zaista mnogi drugi koji su shvatili da se nitko ne spašava sam. Koliko je onih koji svakodnevno pokazuju strpljivost i ulijevaju nadu, pazeći da ne siju paniku, nego suodgovornost. Koliki očevi, majke, djedovi i bake, učitelji malim i svakodnevnim gestama pokazuju našoj djeci kako se suočiti i nositi s krizom prilagođavajući svoje navike, dižući glavu gore i potičući na molitvu. Koliko je onih koji mole, stavljaju se na raspolaganje i zalažu se za dobro svijuu“. Svatko može u svetom Josipu – čovjeku koji prolazi nezapaženo, čovjeku svakodnevnog, diskretne i skrovite prisutnosti, pronaći zagovornika, oslonac i vodiča u vrijeme poteškoća. Sveti Josip nas podsjeća da svi oni koji djeluju u skrovitosti ili u sjeni imaju neusporedivu ulogu u povijesti spasenja. Svima njima ide riječ priznanja i zahvalnosti.

1. Voljeni otac

Veličina svetog Josipa leži u činjenici što je bio muž Marijin i Isusov otac. Kao takav, riječima svetog Ivana Zlatoustog, „stavio se u službu cjelokupnog plana spasenja“.

Sveti Pavao VI. ističe kako je Josip konkretno izrazio svoje očinstvo „učinivši svoj život požrtvovnim služenjem otajstvu Utjelovljenja i njegovom otkupiteljskom poslanju; u tomu što je upotrijebio zakonsku ovlast nad Svetom obitelji kako bi joj se u potpunosti posvetio u svom životu i radu; pretvorivši svoj ljudski poziv prema domaćoj ljubavi u nadljudski obol sebe, svog srca i svih sposobnosti, ljubavi stavljenj u službu Krista koji je odrastao do zrelosti u svom domu.

Zbog svoje uloge u povijesti spasenja, sveti Josip je otac kojega je kršćanski narod oduvijek volio, što dokazuje činjenica da su mu posvećene brojne crkve u cijelom svijetu; da su mnogi vjerski instituti, bratstva i crkvene skupine nadahnuti njegovom duhovnošću i nose njegovo ime; te da se u njegovu čast već stoljećima razvijaju mnogi izrazi pobožnosti. Mnogi su mu sveci i svetice bili jako odani, među kojima se ističe Terezija Avilska, koja ga je izabrala za svog zagovornika i posrednika, često mu se preporučujući i tako zadobivajući i sve milosti koje je od njega tražila. Ohrabrena vlastitim iskustvom, svetica je uvjeravala i druge da njeguju istu odanost.

U svakom molitveniku pronaći ćete neke molitve svetom Josipu. Posebni zazivi upućuju mu se svake srijede, a posebno tijekom cijelog mjeseca ožujka, koji je tradicionalno posvećen njemu.

Povjerenje puka u svetog Josipa sažima se u izrazu *Ite ad Ioseph* (*Idite k Josipu*), koji se odnosi na vrijeme gladi u Egiptu kada su ljudi pitali faraona za kruh, a on je odgovorio: „Idite k Josipu i što god vam rekne, činite!“ (Post 41, 55). To je bio Josip, sin Jakovljevi, kojeg su njegova braća prodala iz zavisti (usp. Post 37, 11 – 28) i koji je — prema biblijskoj pripovijesti — nakon toga postao upraviteljem Egipta (usp. Post 41, 41 – 44).

Kao potomak Davidov (usp. Mt 1, 16, 20), iz čijeg je korijena Isus trebao niknuti prema obećanju koje je Davidu dao prorok Natan (usp. 2 Sam 7), i

kao suprug Marije iz Nazareta, sveti Josip stoji na razmeđu Starog i Novog zavjeta.

2. Nježan otac pun ljubavi

Josip je gledao kako Isus iz dana u dan raste „u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi“ (Lk 2, 52). Kao što je Gospodin učinio s Izraelom, tako je Josip Isusa „hodati učio, držeći ga za ruke njegove; bio je poput oca koji dijete podiže na obraz, nagnut nad njega da ga nahrani“ (usp. Hoš 11, 3 – 4).

Isus je u Josipu vidio Božju nježnost: „Kako se otac smiluje dječici, tako se Gospodin smiluje onima što ga se boje“ (Ps 103, 13).

Tijekom molitve psalama u sinagogi Josip je zasigurno čuo kako sinagogom iznova odjekuje da je Bog Izraelov Bog nježnosti, koji je dobar prema svima i „milosrdan svim djelima svojim“ (Ps 145, 9).

Povijest spasenja ispunjava se „u nadi protiv svake nade“ (Rim 4, 18) kroz naše slabosti. Previše puta mislimo da Bog djeluje samo kroz ono dobro u nama, no većina njegovih planova ostvaruje se u i unatoč našoj slabosti. Stoga sveti Pavao kaže: „I da se zbog uzvišenosti objavâ ne bih uzoholio, dan mi je trn u tijelu, anđeo Sotonin, da me udara da se ne uzoholim. Za to sam triput molio Gospodina, da odstupi od mene. A on mi reče: Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje“ (2 Kor 12, 7 – 9).

Budući da je ovo dio cjelokupne povijesti spasenja, moramo naučiti prihvaćati svoju slabost s dubokom nježnošću.

Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirnemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanja, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvatimo vlastitu slabost, vlastitu krhkost. Samo nježnost spasit će nas od zamki Tužitelja (usp. Otk 12, 10). Zbog toga je važno susresti se s Božjim milosrđem, posebno u sakramentu pomirenja, gdje doživljavamo njegovu istinu i nježnost. Paradoksalno, čak nam i Zli može reći istinu, ali to čini samo kako bi nas osudio. Međutim, znamo da nas Istina koja dolazi od Boga ne osuđuje, već nas prihvaća, grli, podržava, oprašta. Istina nam se uvijek prikazuje kao milosrdni Otac u prisposobi (usp. Lk 15, 11 – 32): dolazi

nam u susret, vraća nam dostojanstvo, postavlja nas na noge, raduje nam se jer „sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se“ (r. 24).

Čak su i kroz Josipove strahove djelovale Božja volja, njegova povijest i njegov plan. Josip nas tada uči da vjera u Boga uključuje i vjeru u to da može djelovati čak i kroz naše strahove, ranjivosti i slabosti. Također, uči nas da se usred životnih oluja nikada ne smijemo bojati dopustiti Gospodinu da upravlja našim putem. Ponekad želimo imati potpunu kontrolu, ali Bog uvijek vidi širu sliku.

3. Poslušni otac

Slično onomu što je učinio s Marijom kad joj je objavio svoj plan spasenja, Bog je otkrio svoje planove Josipu; i to je učinio kroz snove, koji su se u Bibliji, kao i kod svih drevnih naroda, smatrali jednim od sredstava kojima Bog očituje svoju volju.

Josipa jako muči Marijina tajanstvena trudnoća: on ju ne želi „javno optužiti“, već ju odlučuje „potajno napustiti“ (Mt 1, 19).

U prvom snu anđeo mu pomaže riješiti njegovu tešku dvojbu: „Ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1,20 – 21). Njegov je odgovor bio trenutačan: „Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji“ (Mt 1, 24). Poslušnošću je nadvladao svoju poteškoću i spasio Mariju.

U drugom snu anđeo zapovijeda Josipu: „Ustani, reče, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne rekнем jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi“ (Mt 2,13). Josip se nije ustručavao poslušati, ne pitajući se o poteškoćama s kojima će se suočiti: „On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat. I osta ondje do Herodova skončanja“ (Mt 2, 14 – 15).

U Egiptu je Josip s povjerenjem i strpljenjem čekao anđelov glas da se sigurno može vratiti u svoju zemlju. Čim mu božanski glasnik, u trećem snu, nakon što ga je obavijestio da su oni koji su pokušavali ubiti dijete mrtvi, naređuje da ustane, povede dijete i njegovu majku sa sobom i vrati

se u zemlju izraelsku (usp. Mt 2, 19 – -20), Josip još jednom bez oklijevanja poslušša: „On ustane, uzme dijete i njegovu majku te uđe u zemlju izraelsku“ (Mt 2, 21).

No tijekom povratka, „saznavši da Arhelaj vlada Judejom namjesto svoga oca Heroda, bojao se poći onamo pa, upućen u snu, ode u kraj galilejski. Dođe i nastani se u gradu zvanu Nazaret“ (Mt 2, 22 – 23).

Evangelist Luka nas pak izvještava kako je Josip poduzeo dug i težak put od Nazareta do Betlehema, da bi se, prema zakonu cara Cezara Augusta, podvrgnuo popisu stanovništva u rodnom gradu. Tamo se Isus rodio (usp. 2, 1 – 7) i bio upisan u registar Carstva, kao i sva druga djeca. Sveti Luka posebno naglašava da su Isusovi roditelji poštivali sve propise Zakona: obrede njegova obrezivanja, Marijinog očišćenja nakon poroda, prinošenja prvorođenca Bogu (usp. r. 24).

U svim okolnostima svog života Josip je znao izgovoriti svoj *fiat* (neka mi bude), poput Marije prigodom Anđelova navještenja i Isusa u Getsemanskom vrtu.

Josip, u ulozi glave obitelji, naučio je Isusa da bude poslušan roditeljima (usp. Lk 2, 51), prema Božjoj zapovijedi (usp. Izl 20, 12).

Tijekom skrivenih godina života u Nazaretu Isus je u Josipovoj školi naučio vršiti volju Očevu. Ta je oporuka postala njegova svakodnevna hrana (usp. Iv 4, 34). Čak i u najtežem trenutku svog života, u Getsemanskom vrtu, Isus je radije odlučio vršiti volju Očevu, negoli svoju i tako je postao „poslušan sve do smrti na križu“ (Fil 2, 8). Iz tog razloga, autor Poslanice Hebrejima zaključuje da Isus „iz onoga što prepati, naviknu slušati“ (5, 8).

Iz svih tih događaja proizlazi da je Josipa „Bog pozvao da izravno služi Isusovoj osobi i poslanju kroz vršenje očinstva: na taj način u punini vremena surađuje u velikoj tajni Otkupljenja i uistinu je služitelj spasenja“.

4. Otac koji prihvaća

Josip prima Mariju bezuvjetno. Vjeruje anđelovim riječima. „Plemenitost Josipova srca takva je da je ono što je naučio iz Zakona učinio ovisnim o dobročinstvu; i danas, u ovom svijetu u kojem je toliko očito psihološko, verbalno i fizičko nasilje nad ženama, Josip se predstavlja kao osoba poštovanja i osjećaja. Iako nema ispred sebe širu sliku, donosi odluku da zaštititi dobro Marijina imena, njezino dostojanstvo i život. U oklijevanju kako postupiti, Bog mu pomaže prosvjetljujući njegove sudove.

Mnogo puta se u našem životu događaju stvari čije značenje ne razumijemo. Naša prva reakcija često je razočaranje i pobuna. Josip ostavlja svoja razmišljanja po strani kako bi prihvatio stvaran tijekom događaja i, koliko god tajanstveno izgledalo njegovim očima, on to prihvaća, preuzima odgovornost i čini ih dijelom osobne povijesti. Ako se ne pomirimo sa svojom poviješću, nećemo biti u mogućnosti poduzeti ni sljedeći korak, jer ćemo uvijek ostati taoci svojih očekivanja i posljedičnih razočaranja.

Duhovni put koji nam Josip pokazuje nije put objašnjavanja, već prihvaćanja. Tek polazeći od prihvaćanja, od pomirenja, možemo početi nazirati širu povijest i njezino dublje značenje. Gotovo da možemo čuti odjek Jobova jakog odgovora svojoj supruzi koja ga je nagovarala da se pobuni za sve zlo koje mu se dogodilo: „Kad od Boga primamo dobro, zar da onda i zlo ne primimo?“ (Job 2, 10).

Josip nije pasivno rezigniran čovjek već hrabro i čvrsto proaktivan. Prihvaćanje je izraz dara snage Duha Svetoga koji se očituje u našem životu. Samo nam Gospodin može dati snagu da prihvatimo život kakav jest, sa svim njegovim kontradiktornostima, frustracijama i razočaranjima.

Isusov dolazak među nas Očev je dar koji nam omogućuje da se pomirimo s tijekom vlastite povijesti, čak i kad ju ne razumijemo u potpunosti.

Kao što je Bog rekao našem Svecu: „Josipe, sine Davidov, ne boj se“ (Mt 1, 20), čini se da i nama ponavlja: „Ne boj se!“. Potrebno je ostaviti po strani ljutnju i razočaranje i prihvatiti ih – čak i kad se nešto dogodi kako nismo željeli – ne pasivnom rezignacijom, već nadom i hrabrošću. Prihvaćanje života na ovaj način uvodi nas u njegov skriveni smisao.

Život svakoga od nas može se čudesno ponovno pokrenuti ako nađemo hrabrosti živjeti prema onomu što nam govori Evanđelje. Nije važno čini li se da je sve pošlo po zlu ili da se neke stvari ne mogu popraviti. Bog može učiniti da cvijeće nikne među kamenjem. Čak i ako nam srce nešto prigovara, On je „veći od našega srca i znade sve“ (1 Iv 3, 20).

Ovdje se još jednom susrećemo s onim kršćanskim realizmom koji ne odbacuje ništa što postoji. Stvarnost je u svojoj tajanstvenoj i nesvodivoj složenosti nositelj osjećaja postojanja sa svojim svijetlima i sjenama. To je ono što apostol Pavao kaže: „Znamo pak da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani“ (Rim 8, 28). A sveti Augustin dodaje: „čak i ono što se naziva zlom (etiam illud quod malum dicitur)“. U ovoj široj perspektivi vjera daje smisao svakom sretnom ili tužnom događaju.

Ne bismo trebali nikada pomisliti da vjerovati znači pronaći lagana i utješna rješenja. Vjera koju nas je naučio Krist je ona koju vidimo kod svetog Josipa, koji ne traži prečace, već se „otvorenih očiju“ suočava s onim što mu se događa, preuzimajući za to osobnu odgovornost.

Josipovo prihvaćanje poziva nas da i mi prihvaćamo druge onakvima kakvi jesu, bez iznimke, i da posebnu brigu posvetimo slabima, jer Bog bira ono što je slabo (usp. 1 Kor 1, 27), on je „otac sirota i branitelj udovica“ (Ps 68, 6) i zapovijeda da volimo tuđinca u svojoj sredini. Volim misliti da je Isus od svetog Josipa crpio nadahnuće za prisposobu o izgubljenom sinu i milosrdnom ocu (usp. Lk 15, 11 – 32).

5. Kreativno hrabar Otac

Ako je prva faza bilo kojeg istinskog unutarnjeg ozdravljenja prihvaćanje osobne povijesti te prihvaćanje stvari koje nismo željeli, onda njima treba dodati još jednu bitnu značajku: kreativnu hrabrost. Pojavljuje se posebno kad se naiđe na poteškoće. Odnosno, suočeni s poteškoćama, možemo ili odustati i otići, ili se nekako suočiti s njima. Povremene poteškoće donose nam resurse za koje nismo ni mislili da ih imamo.

Čitajući Evanđelja o Isusovu djetinjstvu, često se pitamo zašto Bog nije intervenirao na izravniji i jasniji način. No, Bog djeluje kroz događaje i ljude. Josip je čovjek izabran od Boga, preko kojega se Bog brine o

počecima povijesti otkupljenja. On je pravo „čudo“ kojim Bog spašava Dijete i njegovu majku. Nebo intervenira s povjerenjem u kreativnu hrabrost ovog čovjeka koji, stigavši u Betlehem i ne pronasavši smještaj u kojem Marija može roditi, uređuje staju i preuređuje ju, tako da ona postane što je više moguće mjesto dobrodošlice Sinu Božjem koji dolazi na svijet (usp. Lk 2, 6 – 7). Suočen s neposrednom opasnošću Heroda, koji želi ubiti Dijete, još jednom je u snu Josip upozoren braniti Dijete, a usred noći organizira bijeg za Egipat (usp. Mt 2, 13 – 14).

Pri površnom čitanju ovih priča može se steći dojam da je svijet u milosti i nemilosti snažnih i moćnih, ali „dobra vijest“ Evanđelja leži u pokazivanju kako, unatoč bahatosti i nasilju zemaljskih vladara, Bog uvijek pronalazi način da izvrši svoj plan spasenja. Čak se i naš život ponekad čini kao da je prepušten na milost i nemilost moćnika, ali Evanđelje nam govori da ga Bog uvijek uspije spasiti pod uvjetom da koristimo istu kreativnu hrabrost kao tesar iz Nazareta, koji zna kako problem preobraziti u mogućnost pouzdajući se uvijek najprije u božansku providnost.

Ako se ponekad čini da nam Bog ne pomaže, to ne znači da nas je napustio, već da nam vjeruje, da budemo kreativni i da sami pronalazimo rješenja.

To je ista kreativna hrabrost koju su pokazali prijatelji paraličara koji su ga, da bi ga predstavili Isusu, spustili s krova (usp. Lk 5, 17 – 26). Teškoća nije zaustavila odvažnost i tvrdoglavost tih prijatelja. Bili su uvjereni da Isus može izliječiti bolesnika i „budući da zbog mnoštva nisu našli kuda bi ga unijeli, popnu se na krov te ga između crjepova s nosiljkom spuste u sredinu pred Isusa. Vidjevši njihovu vjeru reče on: Čovječe, otpušteni su ti grijesi!“ (r. 19 – 20). Isus prepoznaje kreativnu vjeru s kojom ti ljudi pokušavaju dovesti k njemu svoga bolesnog prijatelja.

Evanđelje nam ne govori koliko su dugo Marija, Josip i Dijete ostali u Egiptu. Ali sigurno su morali jesti, pronaći dom, posao. Ne treba puno mašte da se popune detalji koji nedostaju. Sveta obitelj morala se suočiti s konkretnim problemima poput svih ostalih obitelji, poput mnoge naše braće migranata koji i danas riskiraju svoje živote da bi izbjegli nesreću i glad. U tom smislu vjerujem da je sveti Josip doista poseban zaštitnik onih koji moraju napustiti svoju zemlju zbog ratova, mržnje, progona i bijede.

Na kraju svake priče koja Josipa vidi kao glavnog junaka, Evanđelje napominje da ustaje, vodi Dijete i majku sa sobom i čini ono što mu je Bog zapovjedio (usp. Mt 1, 24; 2, 14.21). Doista, Isus i Marija, njegova majka, najdragocjenije su blago naše vjere.

U božanskom planu spasenja Sin je nerazdvojiv od Majke Marije, od one koja je koračala naprijed u hodu vjere te je svoju sjedinjenost sa Sinom vjerno održala sve do križa.

Uvijek se moramo zapitati štitimo li i mi svom snagom Isusa i Mariju, koji su tajanstveno povjereni našoj odgovornosti, brizi i skrbništvu. Sin Svemogućega došao je na svijet u velikoj ranjivosti. Njega je Josip trebao braniti, štititi, čuvati, odgajati. Bog vjeruje ovom čovjeku, kao i Marija, koja u Josipu pronalazi onoga koji ne samo da joj želi spasiti život, već će uvijek ostati uz nju i Dijete. U tom smislu, sveti Josip ne može ne biti Čuvar Crkve, jer je Crkva produljenje Kristova Tijela u povijesti, kao što se i Marijino majčinstvo odražava na majčinstvo Crkve. Josip, nastavljajući štititi Crkvu, nastavlja štititi Dijete i njegovu Majku, a i mi ljubeći Crkvu, ljubimo Dijete i njegovu Majku.

Ovo Dijete je ono koje će reći: „Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25, 40). Prema tomu, svaki siromah, potrebiti, onaj koji pati ili umire, svaki stranac, svaki zatvorenik, svaka nemoćna osoba je „dijete“ koje Josip nastavlja štititi. Zbog toga se sveti Josip zaziva kao zaštitnik nesretnika, potrebitih, prognanika, nevoljnika, siromaha i umirućih. Prema tomu, Crkva ne može ne pokazati posebnu ljubav prema našoj najmanjoj braći i sestrama, jer je Isus pokazivao osobitu brigu za njih i osobno se poistovjećivao s njima. Od svetog Josipa moramo naučiti tu istu brigu i odgovornost. Moramo naučiti voljeti dijete i njegovu majku, voljeti sakramente i milosrđe, voljeti Crkvu i siromašne. Svaka od tih stvarnosti uvijek je dijete i njegova majka.

6. Otac koji radi

Aspekt koji karakterizira svetog Josipa i koji je istaknut još od vremena prve socijalne enciklike *Rerum novarum* pape Lava XIII., jest njegov odnos prema radu. Sveti Josip bio je tesar koji je pošteno radio da bi osigurao egzistenciju za svoju obitelj. Od njega je Isus naučio vrijednost, dostojanstvo i radost onoga što znači jesti kruh koji je plod nečijeg rada.

Danas, kada je pitanje zaposlenja još jednom postalo goruće društveno pitanje, a nezaposlenost pak dostiže rekord i u zemljama koje desetljećima uživaju određeni stupanj blagostanja, javlja se ponovna potreba za vrednovanjem dostojanstvenog rada, čiji je zaštitnik sveti Josip.

Rad je sredstvo sudjelovanja u djelu spasenja, prilika da se ubrza dolazak Kraljevstva, da se razviju darovi i sposobnosti te da ih tako možemo staviti u službu društva i zajedništva. Tako rad postaje prilika za ostvarenje ne samo sebe samih, već i one izvorne jezgre društva u kojoj prepoznajemo obitelj. Obitelj bez posla posebno je izložena poteškoćama, napetostima, otuđenosti, pa čak i tjeskobnom i očajničkom iskušenju raspada. Kako možemo govoriti o ljudskom dostojanstvu, a da ne radimo na tomu da svi mogu pristojno zaraditi za život?

Čovjek koji radi, bez obzira na vrstu zaposlenja, surađuje sa samim Bogom i tako postaje, na neki način, stvoritelj svijeta oko nas. Kriza našeg vremena, koja je ekonomska, socijalna, kulturna i duhovna, može svima nama poslužiti kao poziv da ponovno otkrije vrijednost, važnost i potrebu rada za stvaranje nove „normalnosti“ iz koje nitko nije isključen. Djelo svetog Josipa podsjeća nas da sam Bog, postajući čovjekom, nije prezirao raditi. Gubitak posla koji pogađa toliku braću i sestre i koji se u posljednje vrijeme povećao zbog pandemije koronavirusne bolesti, mora biti podsjetnik na preispitivanje naših prioriteta. Preklinjemo svetog Josipa radnika da bismo mogli pronaći načine koji nas obvezuju izraziti čvrsto uvjerenje da nijedna mlada osoba, ni jedan čovjek, ni jedna obitelj ne smije biti bez posla.

7. Otac u sjeni

Poljski književnik Jan Dobraczyński u svojoj knjizi „Sjena oca“ ispričao je život svetog Josipa u obliku romana. Uzbudljivom slikom sjene definira lik Josipa, koji je u svom odnosu prema Isusu, bio zemaljska sjena nebeskog Oca: čuvao ga je, štutio, nikada ga nije ostavio da ide svojim putem. Zamislimo ono na što Mojsije podsjeća Izrael: „U pustinji... vidio si gdje te Gospodin, Bog tvoj, cijeloga puta što ste ga prevalili, nosio kao što čovjek nosi svoga sinčića“ (usp. Pnz 1, 31). Tako je i Josip cijelog života djelovao u službi oca.

Očevi se ne rađaju, već stvaraju. Čovjek ne postaje otac jednostavno rođenjem djeteta, već preuzimanjem odgovornosti da se brine za to dijete. Kad god čovjek prihvati odgovornost za život drugoga, na neki način toj osobi postaje otac.

U današnjem društvu djeca se često čine kao siročad, kao da su bez oca. Također, Crkva danas treba očeve. Opomena koju je sveti Pavao uputio Korinćanima uvijek je aktualna: „Jer da imate u Kristu i deset tisuća učitelja, ipak ne biste imali više otaca“ (1 Kor 4, 15); a svaki bi svećenik ili biskup trebao poput Apostola dodati: „Ta u Kristu Isusu po evanđelju ja vas rodih!“ (Isto). A Galaćanima kaže: „Dječice moja, koju ponovno u trudovima rađam dok se Krist ne oblikuje u vama“ (4, 19).

Biti otac podrazumijeva upoznavanje djece sa životom i stvarnošću. Ne sputavati ih, biti previše zaštitnički nastrojeni ili posesivni, već ih učiniti sposobnima da sami odlučuju, uživaju u slobodi i istražuju nove mogućnosti. Možda je iz tog razloga, uz očev naziv, tradicija također pripisala Josipu i naziv „Prečisti Otac“. Taj naslov nije samo znak naklonosti, već zbroj ponašanja suprotnih posesivnosti. Čistoća je sloboda od posesivnosti u svim područjima života. Samo kad je ljubav čista, ona je uistinu ljubav. Posesivna ljubav u konačnici postaje opasna; ona zarobljuje, guši, čini nas nesretnima. Sam Bog volio je čovjeka čistom ljubavlju, ostavljajući ga slobodnim čak i da pogriješi i da se postavi protiv njega. Logika ljubavi uvijek je logika slobode, a Josip je znao voljeti na izvanredno slobodan način. Nikad se nije stavljaio u središte. Nije mislio na sebe, već se usredotočio na Marijin i Isusov život.

Josip sreću nije pronašao u samopožrtvovnosti već u samodarivanju. U njemu nikada ne vidimo frustraciju, već samo povjerenje. Njegova strpljiva šutnja ne uključuje prigovore, već konkretne geste povjerenja. Svijet danas treba očeve, nema koristi od tirana koji žele dominirati nad drugim kako bi ispunili vlastite potrebe; odbacuje one koji miješaju autoritet s autoritarnošću, služenje sa servilnošću, sučeljavanje s ugnjetavanjem, dobročinstvo s dobroti, silu s uništenjem. Svako istinsko zvanje rođeno je iz dara samoga sebe, a to je plod žrtve. Ova vrsta zrelosti također je potrebna u svećeništvu i posvećenom životu. Bez obzira na poziv, bilo na brak, bilo celibat, bilo djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da se učini znakom ljepote i radosti ljubavi, riskira da se iskaže nesreća, tuga i frustracija.

Kada očevi odbiju živjeti život svoje djece, uvijek se otvaraju novi i neočekivani vidici. Svako dijete nositelj je jedinstvene tajne koja se na vidjelo može iznijeti samo uz pomoć oca koji poštuje slobodu svog djeteta. Otac shvaća da je u potpunosti dovršio svoju odgojnu ulogu i živio očinstvo tek kad postane „beskoristan“, kad vidi da se njegovo dijete osamostalilo i da ono može hodati životnim stazama bez pratnje, kad se dovede u situaciju Josipa, koji je uvijek znao da Dijete nije njegovo, već je samo bilo povjereno njegovoj skrbi. U osnovi, to je ono što Isus predlaže kad kaže: „Ni ocem ne zovite nikoga na zemlji jer jedan je Otac vaš – onaj na nebesima“ (Mt 23, 9).

U svakom ostvarenju očinstva, uvijek bismo trebali imati na umu da ono nema nikakve veze s posjedovanjem, već je „znak“ koji upućuje na veće očinstvo. U određenom smislu, svi smo poput Josipa: sjena jedinoga nebeskog Oca koji daje da „sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima“ (Mt 5, 45); i sjena koja slijedi Sina.

..*

„Ustani, uzmi dijete i majku njegovu“ (Mt 2,13), rekao je Bog svetom Josipu.

Svrha ovog Apostolskog pisma je porast ljubavi prema ovom velikom Svecu, da budemo ohrabreni moleći njegov zagovor i da nasljedujemo njegove vrline i njegovu revnost.

Doista, istinsko poslanje svetaca nije samo postizanje čuda i milosti, već da nas zagovaraju pred Bogom, poput Abrahama i Mojsija, poput Isusa, „jedinog posrednika“ (1 Tim 2, 5), koji je naš „zagovornik“ kod Oca (1 Iv 2, 1) i koji je „uvijek živ da se za [nas] zauzima“ (Heb 7, 25; usp. Rim 8, 34).

Sveci pomažu svim vjernicima „da idu putem svetosti i savršenstva vlastitog staleža“. Njihov život konkretan je dokaz da je moguće primijeniti Evanđelje u praksi.

Isus nam je rekao: „Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca“ (Mt 11, 29). Životi svetaca također su primjeri koje treba nasljedovati. Sveti Pavao izričito kaže: „Nasljedovatelji moji budite!“ (1 Kor 4, 16). Svojom rječitom šutnjom sveti Josip kaže isto.

Prije primjera tolikih svetih muževa i žena, sveti se Augustin zapitao: „Što su oni mogli, zar ne možete i vi?“ I tako se približio svom konačnom obraćenju, kad je mogao uskliknuti: „Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara, i tako nova!“

Samo trebamo moliti svetog Josipa za milost milosti: naše obraćenje.

Obratimo mu se molitvom:

*Pozdravljamo te, Čuvaru Otkupitelja
i Zaručnice Djevice Marije.
Tebi je Bog povjerio svoga Sina;
u tebe je Marija položila svoje povjerenje;
uz tebe je Krist postao čovjekom.
O, blaženi Josipe,
i nama se očituj u svome očinstvu
i vodi nas putem života.
Izmoli nam milost, milosrđe i hrabrost
te nas brani od svakoga zla. Amen.*

U Rimu, u svetom Ivanu Lateranskom, 8. prosinca, na svetkovinu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, godine 2020., osme našega pontifikata.

II. HRVATSKI OBOL ŠTOVANJU SVETOG JOSIPA

a) Hrvatski Sabor proglašava sv. Josipa “zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva”

Štovanje sv. Josipa u Crkvi počelo je tek koncem devetog i početkom deset stoljeća zaslugom pojedinih svetaca poput svetog Bernard iz Clairvauxa (1090.- 1153.), crkvenog naučitelja iz cistercitskoga reda, sveta Terezija Avilska (1515.- 1582.) koja je reformirala redovničku zajednicu karmelićanki, sveti Franjo Saleški (1567.-1622.) ženevski biskup i crkveni naučitelj, papa Siksto IV. (1414.-1484.) koji je uveo da blagdan sv. Josipa bude obvezatan za cijelu Crkvu. U Hrvatskoj su štovanje svetoga Josipa posebice širili isusovci, a Hrvatski sabor je na svom zasjedanju, 9. i 10. lipnja 1687. godine proglasio svetoga Josipa zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva.

Povijest bilježi kako su naši preci u tom stoljeću bili u nezavidnoj situaciji. Petnaestak godina prije toga smaknuti su Petar Zrinski i njegov šurjak Fran Krsto Frankopan u Bečkom Novom Mjestu, 30. travnja 1671. zbog protuhabsburške urote. Povod za urotu bio je Vašvarski mir što ga je 1664. godine kralj Leopold I. sklopio između Habsburške Monarhije i Osmanskoga Carstva (Vašvar je gradić na zapadnom dijelu Mađarske, blizu Austrije). Ugovor je imao nepovoljne uvjete za Hrvatsku i Mađarsku pa im nije preostalo drugo nego udružiti se i pobunom osloboditi svoja područja od turske vlasti. Saznavši za urotu kralj Leopold I. pod izgovorom pomirenja doveo je hrvatske velikaše 1670. godine u Beč, stavio ih u kućni pritvor, a onda prebacio u tamnicu u Bečko Novo Mjesto.

Iako je hrvatskim velikašima mogao suditi samo Sabor u Hrvatskoj, nakon jednogodišnje nezakonite istrage oni su osuđeni na smrt odsijecanjem glave i desne ruke „zbog uvrede kralja i izdaje zemlje“. Kao ironija sudbine iskazana im je „kraljevska milost“ da im se „oprašta kazna odsijecanja desne ruke“. Prije samoga smaknuća njihove su obitelji lišene plemstva, a imanja im je zaplijenila država. Tako je Bečki dvor ne samo ugušio zrinško-frankopanski pokret, nego je uništio dvije stare i slavne obitelji koje su skoro petsto godina, sve do polovice 17. stoljeća, imale

istaknutu ulogu u hrvatskoj povijesti. Samo iz loze Zrinskih bilo je oko šezdesetak poznatih hrvatskih „potkraljeva i banova“. Posmrtni ostaci Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana iz Bečkog Novog Mjesta preneseni su i pokopani 1919. godine u zagrebačkoj katedrali. Spomendan posvećen Zrinskim i Frankopanima, simbolima žrtve za slobodu i pravdu hrvatskoga naroda i hrvatske domovine obilježava se uz geslo: „Navik on živi ki zgine pošteno“. Uz vrlo teško stanje nakon smaknuća hrvatskih velikaša u Beču pojavile su se u Hrvatskoj dodatne teškoće gledom na obranu krajeva od Turaka. A k tomu se osjećalo i silne demografske posljedice diljem ondašnjeg hrvatskog kraljevstva zbog ratova i iseljavanja ljudi. Ostavljeni na milost i nemilost ondašnjih „velikih sila“ Hrvati su se utjecali nebu i nebeskim zaštitnicima, posebice Blaženoj Djevici Mariji i njezinom zaručniku svetom Josipu.

Prijedlog da Hrvatski sabor izabere svetog Josipa za svoga zaštitinika došao je sa strane zagrebačkog biskupa Martina Borkovića (1597.-1687.) koji je bio istaknuti zagrebački pastir u to vrijeme. On je 1670. zajedno s Nikolom Erödyjem postao hrvatskim banom. Pokušao je spasiti Petra Zrinskoga i Krstu Frankopana od njihova smaknuća, ali ga je, kako tvrde povijesni izvori, car Leopold I. prevario. Biskup Borković je kao zastupnik u Saboru predložio proglašenje Sv. Josipa “zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva”. Članovi Sabora su se o tomu izjašnjavali 9. i 10. lipnja 1687. godine, te jednoglasnom odlukom prihvatili biskupov prijedlog. U protokolu Hrvatskog sabora iz tog vremena sačuvan je tekst na latinskom koji u prijeovdu glasi: *„Sveti Josip, Krista Spasitelja vjerni branitelj, Djevice Bogorodice djevičanski zaručnik, za posebnog zaštitnika Kraljevine Hrvatske u Državnom saboru godine 1687. od redova i staleža jednoglasno je odabran“*.

U teškom razdoblju nakon sloma „Hrvatskoga proljeća“ 1971. godine hrvatski biskupi na svom zasjedanju u Splitu (1972.) obnovili su zavjet sv. Josipu i podsjetili na odluku Hrvatskog sabora iz 1687. godine. Tada su obnovili štovanje sv. Josipa na nacionalnoj razini, te objasnili kako „Sabor iz 1687. nije mislio samo na hrvatsko kraljevstvo, nego i na hrvatski narod koji nadživljuje sve zaplete oko svoje neovisnosti“. Crkvu sv. Josipa u Karlovcu, u Dubovcu podno istoimenog starog grada iz 13. stoljeća, hrvatski biskupi proglasili su 15. travnja 1987. godine „Nacionalnim svetištem svetoga Josipa Crkve u Hrvata“.

b) Biskup Petar Čule (1898.-1985.) predlaže da sv. Josip uđe u kanon Mise

Poznato je kako je biskup Čule na Drugom Vatikanskom Saboru pokrenuo pitanje spominjanja svetog Josipa u kanonu svete Mise. I nije se dugo čekalo da prijedlog biskupa Čule bude usvojen. Naime, biskup Čule je to predložio 10. studenoga 1962., a državni tajnik kardinal A. Cicognani je tri dana poslije toga, 13. studenoga 1962. priopćio u saborskoj dvorani da je papa Ivan XXIII. odredio neka se u misni kanon unese ime sv. Josipa, odmah nakon imena Blažene Djevice Marije, te da odredba stupa na snagu 8. prosinca 1962. godine. Uz ovu povijesnu zanimljivost da papa Ivana XXIII. prihvaća odmah prijedlog jednog Hrvata, pogledajmo uz nekoliko osnovnih biografskih podataka o biskupu Čuli i kratki hodogram njegovih pisama i prijedloga koje je uputio prije samog zasjedanja Sabora.

Kratki osobni podatci

Mons. Petar Čule rodio se u Kruševu kod Mostara, 18. veljače 1898. kao treće dijete u obitelji Juriše i Jake r. Šarac koji su imali osmero djece. Zaređen je za svećenika 20. lipnja 1920. godine, a poslije Mlade mise poslan je na postdiplomski studij u Innsbruck, u Austriju. Pismenim radom „De statu hominis“ kod sv. Bonaventure uz položene potrebne ispite bio je 12. srpnja 1923. promoviran u doktora teologije. Po povratku u Hercegovinu bio odgojitelj u đlačkom domu, vjeroučitelj i profesor francuskoga jezika i filozofije u mostarskoj gimnaziji, te obnašao i službu arhivara pri Biskupskom ordinarijatu.

Nakon smrti mostarskog biskupa Alojzija Mišića 26. ožujka 1942. papa Pijo XII. imenovao je 15. travnja 1942. dr. Petra Čulu mostarskim biskupom. Godine 1948. komunisti su zatvorili biskupa Čulu i osudili na 11 i pol godina strogoga zatvora u Zenici gdje je ostao do 30. listopada 1955. godine. No istom krajem listopada 1957. dopušteno mu je da se vrati u Mostar gdje će nešto kasnije preuzeti upravu biskupije. Umirovljen je 14. rujna 1980. kada ga je papa Pavao VI., mimo uobičajene prakse, očito zbog patničkih zasluga za Crkvu, imenovao naslovnim „nadbiskupom đufitanskim“. Umro je 29. srpnja 1985. i pokopan u biskupskoj grobnici, u kripti mostarske katedrale.

Sudjelovanje na Drugom Vatikanskom Saboru

Nakon što je sveti Ivan XXIII. najavio 25. siječnja 1959. održavanje Drugog Vatikanskog sabora, osnovan je *Pretpripremni saborski odbor* koji je 18. lipnja 1959. poslao upitnik svim budućim saborskim ocima s molbom da pošalju svoje prijedloge za saborske rasprave. Među odgovorima brojnih biskupa svijeta našao se već polovicom 1959. godine dopis ondašnjeg mostarskog biskupa dr. Petra Čule, koji je malo prije toga izašao iz zatvora i preuzeo upravu Crkve u Hercegovini. U svezi s dopisom iz Rima (18. lipnja 1959.) kojim se traže prijedlozi za Sabor, biskup Čule odgovara (21. srpnja 1959.) na latinskom jeziku, te u sedam točaka iznosi svoje prijedloge. Donosim ovdje samo dva prijedloga:

- Prvi prijedlog odnosi se na „suradnju Blažene Djevice Marije s Kristom Gospodinom u djelu ljudskoga otkupljenja“ (dopis, 21. srpnja 1959.).
- Drugi prijedlog koji mons. Čule piše jest da se „u budućoj liturgijskoj obnovi ime sv. Josipa uvrsti u misni kanon i to odmah poslije imena Blažene Djevice Marije“. I dodaje da mu „leži na srcu da na Saboru, kad bude govor o Bogorodici, spomene se i njezin djevičanski zaručnik, sveti patrijarh Josip“. Jer, „Crkva je višestruko dužna ovom svetom patrijarhu koji je othranio božanskoga Otkupitelja pa sada štiti Crkvu kao njezin nebeski zaštitnik“. Stoga predlaže „neka se u budućoj liturgijskoj obnovi ime sv. Josipa uvrsti u misni kanon, odmah poslije imena Blažene Djevice Marije“. Jer, „dolikuje da u svetoj žrtvi tijela i krvi Kristove bude spomenuto ime onoga koji je na poseban način na zemlji zastupao vječnoga Oca i koji je othranio i ljubavlju obasipao sveto tijelo koje se u misi predaje“.

U nastavku svoga obrazloženja mons. Čule veli „neka se ne govori da u misni kanon mogu ući samo imena mučenika, a da sv. Josip nije bio mučenik. Iako sv. Josip nije podnio mučeništvo, ipak je on, kao i Blažena Djevica, bio pravi mučenik u duhu. Poslije Blažene Djevice ne može se naći sveca koji je, kao sv. Josip, toliko muka podnio za Krista Gospodina: najprije u Betlehemu, zatim u Egiptu i, naposljetku, u Nazaretu. Uostalom, ni sv. Ivan apostol i evanđelist nije podnio mučeništva, pa se njegovo ime nalazi u kanonu. Žarko želim, ako se to svidi Svetom Ocu papi, da na općem saboru, zajedno s Blaženom Djevicom Marijom, bude govora i o njezinu prečistom zaručniku, Josipu patrijarhu“, piše u svom drugom pismu (19. ožujka 1960.) mostarski biskup dr. Petar Čule.

Neka se svetog Josipa uvrsti u misni kanon

Govor biskupa Čule na šesnaestoj općoj sjednici, 10. studenoga 1962. Nakon što je uobičajenom procedurom zatražio da govori u saborskoj raspravi o Svetoj liturgiji, dobio je riječ na šesnaestoj općoj sjednici, 10. studenoga 1962., i govorio pred 2.172 saborska oca. Sjednici je predsjedao kardinal Ernesto Ruffini. To je bio njegov prvi saborski nastup. U svom govoru biskup Čule tražio je neka u obnovljenoj liturgiji ne prevladavaju više „svetačka, nego slavlja spasenjskih tajna“. Naime, „Krist je Gospodin ono božansko sunce oko kojega treba kružiti čitava liturgijska godina, a svetačka slavlja mogu imati samo drugotno mjesto. Predložio je također da u opći kalendar budu unešeni oni sveci koji imaju zasluga za opću Crkvu, a slavlja drugih svetaca neka budu ostavljena pokrajinskim Crkvama. Tko naime, pita Čule, može nijekati svetomu Grguru Velikom zasluge za čitavu Crkvu? To isto vrijedi i za „evanđeoskoga naučitelja“ sv. Tomu Akvinskoga, čiji se glas i danas čuje na teološkim učilištima, a kojega su često citirali i opći sabori. Također je tako zaslužan i sv. Benedikt, partijarh zapadnoga monaštva, koji je kroz više stoljeća vršio toliki utjecaj na Crkvu i na cijelu europsku kulturu kao nitko drugi. Prema sadašnjim propisima slavlje ove trojice svetaca svodi se na običan spomendan jer padaju u korizmeno vrijeme. Usudim se stoga predložiti da se ova tri slavlja ili za stalno premjeste iz Korizme ili da se za njih napravi iznimka tako da mogu biti dostojno slavljani. Isto vrijedi i za blagdan arkandela Gabrijela, prvoga vjesnika ljudskoga spasenja.

Na ovom mjestu, nastavlja Čule gdje se govori o liturgijskim slavljinama svetaca, ne može se ne spomenuti sv. Josipa. Njegovo je slavlje intimno povezano s blagdanima našega otkupljenja. Među dogmatičarima dosta je onih koji drže da je on, poslije Blažene Djevice Marije, veći od svih svetaca. Stoga postoje ozbiljni autori koji za sv. Josipa traže posebno liturgijsko štovanje. Sv. Josip, naime, nije bio samo zaručnik Blažene Bogorodice, nego pravi muž, ali djevičanski muž. I što je još važnije, bio je on otac Gospodina našega Isusa Krista u onom smislu kako ga je Djevica nazvala u jeruzalemskom hramu, govoreći dječaku Isusu: „Otac tvoj i ja žalosni smo to tražili“. Bio je dakle sv. Josip otac Isusa Krista na neki način u pravome smislu, a ne u metaforičnom i prenesenom. A kako je Gospodin Isus bio začat po Duhu Svetomu i rođen od Djevice, sv. Josip nije bio njegov tjelesni i fizički otac, kako su krivo mislili Židovi. Ali, kako je Isus rođen u obitelji sv. Josipa i od njegove zakonite ali

djevičanske supruge, sv. Josip mu je ipak otac, djevičanski otac. Osim toga, Isus je sv. Josipu u razdoblju svoga „skrovita života“ svojevotjno bio podlozan.

Papa čuo i prihvatio prijedlog biskupa Čule

Dostojanstvo sv. Josipa u mnogome nadvisuje dostojanstvo svakoga drugoga sveca. Ovo ustvari već priznaje i liturđijski kalendar koji mu daje dva slavlja prvoga reda. Preostaje sada, nastavio je Čule, da Sabor stavi krunu na osobnu i liturđijsku prednost sv. Josipa, tj. da ime sv. Josipa unese u „*Ordinarium Missae*“ i osobito u kanon. Sv. Josip ima više razloga negoli ijedan drugi svetac da se, odmah nakon Blažene Djevice, prvi može pokloniti euharistijskom Isusu, jer je upravo njemu bila data posebna povlastica da se kao prvi čovjek s Blaženom Djevicom pokloni Kristu rođenom u štali. K tomu, valja imati na pameti da je ono isto Tijelo, koje se časti na oltaru, sv. Josip u rukama nosio, hranio i oblačio. Kršćanski narod, na kraju, očekuje od Sabora da dadne tu čast sv. Josipu, kojega je Sveti Otac već proglasio zaštitnikom Sabora.

Ustvari, nakon što je biskup Čule održao govor 10. studenoga 1962., državni tajnik kardinal A. Cicognani je tri dana kasnije, 13. studenoga 1962., na osamnaestoj općoj sjednici priopćio ocima u saborskoj dvorani da je Sveti Otac odredio da se u misni kanon unese ime sv. Josipa, odmah nakon imena Blažene Djevice Marije, te da odredba stupa na snagu 8. prosinca iste godine. Otada, dakle, u Prvom rimskom kanonu, koji je tada bio jedini, unešen je dodatak: “U zajedništvu s cijelom Crkvom častimo uspomenu ponajprije slavne Marije vazda Djevice, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista. Častimo i uspomenu blaženoga Josipa, zaručnika Djevičina“. Priča se da je Papa Ivan XXIII. izravno iz svoje sobe slušao intervent biskupa Čule jer je putem radija i televizije bio povezan sa saborskom dvoranom. Iako se biskup Čule nije osobito hvalio time što je papa Ivan XXIII. odmah usvojio njegov prijedlog, imao je razloga biti ponosan što je u misi mogao otada svakog dana moliti se sv. Josipu koji je, uostalom, još od 19. stoljeća bio zaštitnik njegove biskupije. A kao Hrvat imao je razloga biti ponosan i zahvalan jer je hrvatski sabor u 17. stoljeću proglasio sv. Josipa zaštitnikom hrvatskoga naroda.

III. POTPUNI OPROST U GODINI SVETOG JOSIPA

U sklopu Godine sv. Josipa, koja će trajati do 8. prosinca 2021., Sveta je Stolica objavila posebni dekret o uvjetima za primitak potpunog oprosta.

a) Kako, kada i za koga može se dobiti potpuni oprost?

Apostolska pokorničarna u Godini sv. Josipa dala je obilje mogućnosti dobivanja potpunog oprosta. Tako je odredila da se potpuni oprost dodjeljuje:

- Svima koji će najmanje 30 minuta meditirati o molitvi Gospodnjoj ili sudjelovati na duhovnoj obnovi (najmanje jedan dan) koja uključuje meditaciju o sv. Josipu.
- Potpuni oprost mogu primiti oni koji po primjeru sv. Josipa učine neko duhovno ili tjelesno djelo milosrđa.
- Molitva krunice u obitelji i među zaručnicima može biti način kako dobiti potpuni oprost.
- Isto vrijedi i za sve osobe koje svakodnevno povjeravaju svoje dnevne poslove zaštiti sv. Josipa te svakog vjernika koji zazove zagovor sv. Josipa da oni koji traže posao pronađu dostojanstveno zaposlenje.
- Potpuni oprost dodjeljuje se vjernicima koji izmole Litanije sv. Josipa ili neku drugu molitvu sv. Josipu za progonjenu Crkvu, te za kršćane koji trpe različite vrste progona.
- Uz navedene slučajeve, Apostolska pokorničarna dodjeljuje potpuni oprost svim vjernicima koji budu izmolili bilo koju molitvu ili čin pobožnosti na čast sv. Josipu.
- Zbog zdravstvene krize prouzrokovane koronavirusom mogućnost dobivanja potpunog oprosta proširuje se na bolesne, stare i umiruće, te sve one koji zbog opravdanih razloga nisu u mogućnosti napustiti svoje domove.

b) Što je potpuni oprost i koji se uvjeti za to traže?

Oprost je prema definiciji Katekizma Katoličke Crkve (KKC, br. 1471) „otpuštenje pred Bogom vremenite kazne za grijehе kojih je krivica već

izbrisana u svetoj ispovijedi. Crkva kao poslužiteljica otkupljenja svojom vlašću dijeli i primjenjuje blago zasluga Krista i svetaca". Svaki naš ljudski grijeh, naime, pogotovu teški i smrtni ima može se promatrati s dva motrišta:

- Prvo s motrišta krivnje za koju u ispovijedi i iskrenom kajanju dobivamo oprostenje grijeha što se latinski kaže „absolutio“. Svećenik u ime Krista izgovara riječi odrješenja: Ja te odrješujem (ego ti absolvo).
- Drugom motrište povezano s grijesima jesu „vremenite kazne“ koje grijesima zaslužujemo i u ovom zemaljskom vremenu ispaštamo. Za takve kazne Crkva ima ovlast iz silne riznice blaga Kristovih zasluga i zasluga svetaca podijeliti od vremena do vremena djelomične ili potpune oproste (latinski „indulgentia“).

U skrušenoj i valjanoj ispovijedi Bog oprašta krivnju, ali ostaju vremenite kazne kojih se nismo oslobodili na ovome svijetu, pa ih nosimo sa sobom i u drugi život, u čistilište. Stoga, Crkva daje u pojedinim jubilejskim prigodama djelomične ili potpune oproste od vremenitih kazni koje nosimo kako prtljagu na duši, a toga se možemo riješiti potpunim oprostom koje se može namijeniti za nas same ili za pokojne uz određene uvjete. Koji se uvjeti traže za potpuni oprost?

Uvjeti da Kristovi vjernici dobiju potpuni ili djelomični oprost jesu sljedeći:

- Valjana ispovijed i sveta pričest;
- te molitva na nakanu Svetog Oca (Očenaš ili neka druga, npr. molitva sv. Josipu).

Možda bi nam biblijska slika razapetog Isusa između „dvojice razbojnika“ mogla poslužiti pri razumijevanju potpunog oprosta. Oba razbojnika, koji su činili zlo, zaslužili su osudu na ovome svijetu i vremenske kazne nakon smrti (u čistilištu). Lijevi razbojnik je ustrajao u zlu i na križu. Desni se, naprotiv, ponizno pokajao i od Isusa oprostenje zamolio: „Sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.“ Njemu je Isus odmah odgovorio da će „istoga dana biti s njim u raj“ (Lk 23,39-43). Može se reći da je desni razbojnik dobio ne samo oprostenje krivnje, nego i potpuni oprost od vremenitih kazna.

IV. SVETI O SVETOM JOSIPU

Sv. Terezija Avilska

Ne sjećam se da sam do sada nešto zamolila, a da mi on to ne bi izmolio. Čini se da nam Gospodin želi pokazati da kao što mu je bio podložan na zemlji, jer mu je bio hranitelj i zvao ga je ocem, tako mu ni na nebu ne može odbiti ono što ga zamoli. Ja sam njegov blagdan nastojala slaviti što sam svečanije mogla. Rado bih nagovorila svakoga da bude pobožan prema ovome slavnome svecu, jer znam iz velikog iskustva, da se po njegovom zagovoru dobiva mnogo darova od Boga. Nisam upoznala nikoga tko bi prema njemu zaista bio pobožan i posebno mu služio, a da ne bih opazila napredak te osobe u kreposti. Ima, mislim, već nekoliko godina da ga svaki put na njegov blagdan nešto zamolim i uvijek mi to izmoli. Ako je prošnja u čemu neprikladna, on je ispravi za veće moje dobro. Samo za ljubav Božju molim onoga koji mi ne vjeruje neka kuša, pa će iskusiti milosti ako se preporuči slavnom sv. Josipu i pobožno ga štuje. Tko ne nađe učitelja da ga nauči untrašnju molitvu, neka uzme za učitelja ovog slavnog sveca, pa neće zalutati s puta.

Što je Gospa rekla sv. Brigiti Švedskoj o sv. Josipu

U svim svojim nevoljama moli se njemu i revno nastoj da ga i drugi časte. Budi sigurna da Bog daje na zemlji sve ono za što ga Josip u nebu zamoli. Gospodin će na Josipovu molbu udijeliti izvanredne milosti.

(Iz knjige koju je odobrila Crkva „Revelationes sanctae Brigitte“ 6. Knjiga, 59 poglavlje)

Blaženi Leon Dehon

Sv. Josip je bio glava svete Obitelji. On je vodio Mariju u Betlehem na popis. Spasio je Dijete Isusa odvođeci ga u Egipat. On je zarađivao kruh Djetetu i Majci u Egiptu i Nazaretu. On je vodio Isusa u hram na Pashu, on je upravljao njegovim svakodnevnim poslovima. Srca Isusa i Marije su njemu vječno zahvalna. On nad tim blagoslovljenim Srcima ima istinsku

svemoć prošnje i zagovora. Brine se za Crkvu, njen napredak, boljitak, pomoć u opasnostima. Tu je naviku stvorio u Nazaretu.

Sv. Josip je zaštitnik duša na putu duhovnog napretka. Tko bi bio prikladniji od njega da nas vodi? Nije li on bio oblikovan gledajući primjere i razgovarajući s Isusom i Marijom? Mi smo kao djeca. Sv. Josip želi da nalikujemo Isusu i Mariji, učimo iz njegovih primjera i tražimo njegove savjete. Isus je učinio sv. Josipa svojim zaštitnikom u Nazaretu, a On želi da ga i cijeli svijet sluša, uključujući i najodgovornije ljudi u Crkvi i najuglednije kršćane u znanju i krepostima.

To je sigurno plan Božje Providnosti. Bog se ne kaje i ne opoziva svoje darove. Prvenstvo koje je Josip imao u svetoj Obitelji u Nazaretu on ostvaruje i u Crkvi, iako na nov način. On je naš otac, ali on ostvaruje svoje očinstvo s Neba po svojoj brizi za nas, svojim zagovorom i svojom zaštitom. On kod Srca Isusova isprosi djelovanje Duha Svetoga i anđela u našem životu. Ako tražimo od sv. Josipa savjete, upute, pouke, ohrabrenja dobit ćemo ih po velikim sredstvima koja su u njegovoj moći. Njemu anđeli služe. On svojim zagovorom utječe na događaje. Ako smo biskupi, svećenici, pastiri, duhovni vođe duša, potreban nam je sv. Josip. Kralj nebeski mu je darovao vlast nad velikima i mudrima kao i nad malenima.

Zaštita sv. Josipa u vremenitim potrebama. Isus Krist želi da sv. Josip bdije i nad našim vremenitim potrebama. Faraon je učinio Josipa, sina Jakovljeva, upraviteljem svih svojih dobara i kad su od njega tražili kruha odgovorio je: „ Idite Josipu“. Sv. Josip je bio hranitelj svete Obitelji u Nazaretu te on ima posebnu skrb za vremenita dobra Crkve, naroda i zajednica vjernika. To se slaže s planovima Božje Providnosti. Kršćani su to osjetili i shvatili te vjernici upućuju sv. Josipu svoje prošnje u materijalnim potrebama.

Utecimo se sv. Josipu u našim posebnim potrebama i općem dobru. Politička društva su u nevoljama, poredak rada je uzdrman. Kome ići kako bismo pronašli socijalni mir, blagostanje i red? Idimo sv. Josipu. On nas ne oslobađa od posla, studija i drugih ljudskih sredstava ali ih sveti Josip može blagosloviti, učiniti plodnima i onim prikladnima postići cilj. On će nam od Isusa isprositi i moralne kreposti bez kojih je svaki napor zakonodavca i upravitelja uzaludan.

Blaženi Alojzije Stepinac

Što je naime prethodilo sreći ovog najsvetijeg i najsretnijeg braka na zemlji, sv. Josipa i Blažene Djevice Marije? Prethodio je sveti, krjeposni život sv. Josipa, prethodio je krjeposni život presvete Djevice Marije.

Kršćanske majke! Komu je više stalo do sreće vaše djece nego vama? Komu je više stalo negoli vama, da vam kćerke ostanu čiste do udaje, ako ne kane provoditi djevičanski život? Nije naime svatko dužan živjeti u djevičanstvu, ali je svatko dužan provoditi djevičanski život barem do ženidbe ili udaje. obraćajte se dakle na sv. Josipa, da vam kćerke i sinovi ostanu čestiti.

Kad pogledamo život sv. Josipa, onda ćemo u njemu naći pravi pojam rada i u uzor radnika. Promatrajući, dakle, život sv. Josipa, vidimo da je sav njegov rad bio radi Krista, da je svaki njegov rad počimao i završavao s Kristom. Na svetoga je Josipa pala zadaća, da isto onako, kako se svaki drugi čestiti otac skrbi za svoju djecu, i on, kao hranilac od Boga postavljen, vodi skrb za dijete Isusa.

U sv. Josipu nalazimo uzvišenu krjepost kršćanske hrabrosti i jakosti zato, što je njegov život bio isprepleten nebrojenim poteškoćama, a nikada ne čitamo o sv. Josipu, da je išta prigovarao, da se na išta tužio, da je igdje pokazao nestrpljivost, razdražljivost.

Znak je to, dakle, da je sv. Josip bio jaka, izvanredno jaka i hrabra duša, koja je bila Bogu baš radi toga na poseban način draga i mila.

V. POBOŽNOST SVETOM JOSIPU

1. Krunica sv. Josipa

Moli se na Gospinu krunicu od pet desetica.

Na križić se moli *Vjeronanje*.

Na pojedinačnom zrcu između desetica - *Očenaš*, odnosno *Slava Ocu...*

Umjesto *Zdravo Marijo* moli se:

**Zdravo Josipe pravedni, /zaručnice svete Bogorodice,/
djevičanski Oče Isusa Krista, (otajstvo...)**

**Sveti Josipe, moli za nas /da po tvome primjeru sveto živimo/
i u nebu vječno blaženstvo zadobijemo. Amen./**

Na prva tri zrnca dodaje se:

koji neka nam umnoži *vjeru*

koji neka nam učvrsti *ufanje*

koji neka nam usavrši *ljubav*

Otajstva po deseticama:

Kojeg si žarko volio.

Koji je tebe slušao i ljubio.

Za koga si marljivo radio.

Koji je tebi u poslu pomagao.

Koji je uza te bio kad si umirao.

Umjesto *O moj Isuse* moli se:

**O mili, blagi, strpljivi i ponizni sveti Josipe uzmi nas sve za svoju
djecu i budi nam uvijek dobar i vjeran otac. Amen.**

Na kraju krunice:

**Bože Oče, nestvorena tvoja Riječ udostojala se u tišini zaodjenuti
slabom ljudskom naravi u skrovitosti nazaretskog doma u kojem je
sveti Josip bio glavar; po njegovu zagovoru stišaj u nama buku
strasti, neurednih nagnuća, da svojim govorom častimo samo Tebe,
koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.**

2. Litanije sv. Josipa

Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se! Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas! Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas! Kriste, usliši nas!

Oče nebeski, Bože, smiluj se nama!
Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama!
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama!

Sveta Marijo, moli za nas!
Sveti Josipe, moli za nas!
Slavni porode Davidov, moli za nas!
Svjetlosti patrijarha, moli za nas!
Zaručnice Bogorodice, moli za nas!
Stidljivi čuvaru Djevice, moli za nas!
Hranitelju Sina Božjega, moli za nas!
Brižni Branitelju Kristov, moli za nas!
Glavaru slavne obitelji, moli za nas!
Josipe pravedni, moli za nas!
Josipe prečisti, moli za nas!
Josipe premudri, moli za nas!
Josipe jaki, moli za nas!
Josipe poslušni, moli za nas!
Josipe vjerni, moli za nas!
Ogledalo strpljivosti, moli za nas!
Ljubitelju siromaštva, moli za nas!
Uzore radnika, moli za nas!
Uresu domaćega života, moli za nas!
Čuvaru djevica, moli za nas!
Potporo obitelji, moli za nas!
Utjeho bijednih, moli za nas!
Ufanje bolesnih, moli za nas!
Zaštitnice umirućih, moli za nas!
Strahu zlih duhova, moli za nas!
Pokrovitelju svete Crkve, moli za nas!
Zaštitnice Hrvatske, moli za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, oprosti nam Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, usliši nas Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta, smiluj se nama!

Predmolitelj: Postavio ga je gospodarom doma svojega.
Narod: I poglavarom svega imanja svojega.

Pomolimo se:

Bože, koji si se neiskazanom providnosti udostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

3. Molitve sv. Josipu

Molitva Presvetom Trojstvu, BD Mariji i sv. Josipu za obitelj

Slavimo te Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si dostojanstvo obitelji ustanovio na sliku svoga Trojstvenog zajedništva ljubavi.

Klanjamo ti se, Gospodine Isuse Kriste, Otkupitelju naš, jer si se udostojao roditi u ljudskoj obitelji i jer si svojom žrtvom na križu bračnu ljubav od rane grijehа iscjelio, te bračno i obiteljsko zajedništvo ljubavi i vjernosti učinio sakramentom svoga saveza s Crkvom.

Hvalimo te, Duše Sveti Tješitelju, koji po sakramentu ženidbe, zajedničkoj molitvi i nedjeljnoj euharistiji, kršćansku obitelj neraskidivo ujedinjuješ i posvećuješ, da može biti svetište života i škola kršćanske ljubavi.

Ponizno te molimo, Svemogući Bože, da se po uzoru na Svetu Obitelj, u našem kršćanskom domu, ostvari božanski naum o braku i obitelji – da naša obitelj bude istinska zajednica vjere, života i ljubavi. Po Kristu Gospodinu našem. Amen!

Marijo, ljubljena Majko Isusova i Majko naša! Svojim majčinskim zagovorom kod Boga zakrili našu obitelj i obitelji svega svijeta, da budu rasadište života i prave škole odgoja u istini, pravdi, ljubavi i slobodi.

Sveti Josipe, čuvaru Isusa i Marije! Budi nam na pomoć u svim našim životnim potrebama. Bdi nad našom obitelji! Poučavaj nas svojom pravednošću, jednostavnošću i poniznošću. Isuse, Marijo i Josipe, vama predajemo svoja srca i duše svoje. Vama izručujemo cijelu svoju obitelj. Amen!

Molitva sv. Josipu za Domovinu

Sveti Josipe, glavaru svete Nazaretske Obitelji i čuvaru Crkve Božje, Tebi se kroz stoljeća Crkva u Hrvata utjecala kao svom zaštitniku i Tvom je zagovoru preporučivala svoje obitelji i cijeli narod. Tebi povjeravamo sve obitelji hrvatskoga naroda, da dnevnom molitvom, nedjeljnom Euharistijom i poslušnošću volji Božjoj ispune svoje poslanje ljubavlju, slogom i mirom.

U ovim teškim vremenima izmoli hrvatskom narodu i svim narodima zemlje mir u pravедnosti i ljubavi! Zagovaraj nas pred Presvetim Srcem Isusovim da ostanemo vjerni Isusu Kristu i Katoličkoj Crkvi, te prolazimo zemljom čineći dobro! Amen!

(Ovu molitvu sastavio je kardinal Franjo Kuharić, povodom obilježavanja 300. obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom hrvatskog naroda)

Molitva posvete domovine sv. Josipu

Sveti Josipe, brižni čuvaru Svete obitelji i zaštitniče cijele Crkve, budi u nebeskoj slavi zagovornik svakoga od nas da u kušnjama života i teškoj borbi između dobra i zla ustrajemo na putu istine i ljubavi.

Prije tri stoljeća naši su pradjedovi odlučili, svečano izjavili i službeno proglasili da ti, brižni Poočime Isusov, budeš zaštitnik i zagovornik naroda Hrvata. To danas i mi, Crkva kao Božji narod u hrvatskom narodu, prihvaćamo i potvrđujemo za ove dane i buduća vremena.

Po tvom moćnom zagovoru, sveti Josipe, molimo od nebeskog Oca svom narodu, kao i svim narodima s kojima se susrećemo u zbivanjima povijesti, istinski napredak da živimo u pravедnosti i miru, u slozi i slobodi, u blagostanju i sigurnosti. Obitelji su izvori narodnog života. Neka Otkupljenje Isusovo spasi naše obitelji da budu Bogu odane, vjerne, pobožne i hrabre za život; takve će biti jamstvo naše crkvene i narodne budućnosti.

Usrdno te molimo da čuvaš našu djecu i mlade u vjeri pradjedova kako bi bilo sačuvano njihovo dostojanstvo od svih napasti i opasnosti za njihov ljudski i kršćanski život.

Sveti Josipe, tvojoj je „skrbi bila povjerena sama nevinost: Isus Krist i Djeвица Marija, po dvostrukom tom predragom zalogu vruće te molimo“ da nam isprosiš nevinu mladost i brojna duhovna zvanja kako bi naša Crkva

obilovala revnim Božjim svećenicima, svetim redovnicama i Bogu posvećenim djevicama.

Tebe, sveti Josipe, Evanđelje naziva pravednim, molimo te, pogledaj na nevolje i na rane naše! Izmoli nam milost velikog obraćenja da prestane strašna psotka u hrvatskom narodu, da se poštuje dostojanstvo braka, nepovredivost obitelji i osobe, te neotuđivo pravo na život svakog ljudskog bića, skrivenog u krilu žene. Izmoli nam jaku vjeru, čvrstu nadu i hrabru ljubav prema Bogu i svakom čovjeku!

Sveti Josipe! Kad si odlazio s ovoga svijeta u vječnost, prisutnost Spasitelja našega Isusa Krista – Bogočovjeka - i njegove Majke, a tvoje prečiste Zaručnice bila je za tebe velika utjeha. Povjeravamo ti naše bolesnike i umiruće. Moli za njih da ni jedan ne ode s ovoga svijeta bez utjehe i milosti svetih sakramenata.

Sveti Josipe, bdij nad našom domovinom i svim njezinim stanovnicima da nam bude blagoslovljeno prebivalište na putovanju u vječni život gdje ćemo se naći zajedno s tobom, s tvojom svetom Zaručnicom i našom Majkom Marijom, sa svom nebeskom Crkvom u ljubavi, radosti i svjetlosti Presvetoga Trojstva: Oca i Sina i Duha Svetoga! Tako neka bude! Amen!

(Ovu je molitvu sastavio i molio sluga Božji kardinal Franjo Kuharić na koncu Josipove godine - 19. ožujka 1988. u Nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu.)

Molitva sv. Josipu za sretnu smrt

Slavni sveti Josipe, za onu neiskazivu sreću koju si imao na zemlji kada su kod tvoje smrti bili prisutni Isus i Marija i u smrtnoj te borbi pomagali, jačali i tješili: molim te ponizno, isprosi i meni tu milost da na smrtnom času junački odbijem bijesne navale nečistoga duha i da blaženo umrem. Uzvišeni branitelju umirućih, budi mi u pomoći u tom strašnom času; isprosi mi milost da u tvojem naručju uzmognem izustiti svete i utješive riječi: Isuse, Marijo i Josipe, u vaše ruke predajem srce i dušu svoju. Amen!

4. Pjesme sv. Josipu

Josipe, o milo ime

Josipe, o milo ime, Spasiteljev poočime, kom na brizi Bog bi sam.
Vječnog Oca zastupniče, Majke Božje zaručniče, svim te srcem pozdravljam!

Koju slast si okušao, kakvom li se srećom sjao, hraneć dijete Božje;
Živio si tako smjieran, kao čuvar, brižan, vjieran, Isusa i Marije.

Josipe, o oče sveti

Josipe, o oče sveti, čuvaj kuću i posveti.
Sva obitelj da se složi, ljubav sveta da se množi.

Neka u njoj uvijek cvijeta nazaretska ljubav prava.
Ti je čuvaj od zla svijeta, nek je u njoj tebi slava.

Daj upali srca naša ljubavlju božanskog Krista.
Da nam uvijek bude duša, Josipe, k'o tvoja čista.

Zanatlijo tihi

Zanatlijo tihi ko oca te svog poštivao Bog,
ti zaručnik Djevin, ti ljiljanov cvijet,
o Josipe svet, o Josipe svet.

Dušmana nas tamnih saletio roj, navijestio boj,
u grijesima hoće da utopi svijet,
o Josipe svet, o Josipe svet.

Zauzmi se za nas milosrdan, jak,
da veliki mrak razasja nam Isus i rana mu pet,
o Josipe svet, o Josipe svet.

Za posljednju borbu nek Isusov kruh ojača nam duh
I lako će biti pobijedit i mrijet
O Josipe svet, o Josipe svet.

Josipa svetoga

Josipa svetoga pomišljam rada,
štujem ga ljubim ga on mi je nada.
Josipe premili ti nas obrani,
kada nas nemili pritisnu dani.

Pun svete ljubavi to dobi na dar,
Presvetoj Djevici da bude čuvar.
Josipe premili...

I mi te Josipe molimo danas,
moli se Isusu milosno za nas.
Josipe premili...

Radniče vrijedni

Radniče vrijedni, Josipe oj sveti, Nazaret tvoju krije tihu sreću,
radosne duše tebe sada evo, slavimo pjesmom!

Kraljevsku lozu, oskudicu, bijedu, jednako cijeniš i u šutnji snosiš,
napornim radom svojih ruku hraniš osobe svete.

Radniče sveti, radnicima uzor, što svima sjaji primjerom života,
oruđe rada, svakidanji napor sveti da budu.

Gladnim pomози, ognjišta im zagrij, svadljive smiri, nasilne ublaži,
porast zakrili mističnoga Krista po svemu svijetu.

Trojice sveta, jedan samo Bože, tvorac i otac stvorova što svih si,
Josipa daj da slijedimo mi djelom, slijedimo smrću. Amen.

Svetom Josipu zaštitniku Hrvatske

Josipe čuvaru Krista, svetošću tvoj život blista,
Sina Božjeg zaštitniče Djeve majke zaručniče.

Mladež našu brani oče, kršćanski nam čuvaj brak,
čuvaj Crkvu, domovinu, svete vjere jasni trak.

Ko što trist' čuvaš ljeta Hrvatski nam sveti dom,
u budućnost brod naš vodi: sretno stigo cilju svom.

U nebo nas oče vodi, Posinka pokaži svog,
Preblaženu Djevu Majku, nagradom nam bio Bog.

Idite k Josipu

Kad pritisnu boli – u toj suznoj doli, idite k Josipu!
Nesreća kad bije – a pomoći nije, idite k Josipu!
Kada duša zdvaja – pati od očaja, idite k Josipu!
Žalost kad vas muči – jer nemir je u kući, idite k Josipu!
Teška kad vas tuga – muči radi duga, idite k Josipu!
Kada vjeru gubi – koga srce ljubi, idite k Josipu!
U napasti jakoj – u potrebi svakoj, idite k Josipu!
Kada snaga pade – zdravlju nema nade, idite k Josipu!
Kad se život gasi – žića minu časi, idite k Josipu!
Duša kad poleti – u raj gore sveti, idite k Josipu!

5. Uz blagoslov s Presvetim

Divnoj dakle

Divnoj dakle tajni ovoj klanjajmo se smjerno mi,
stari zakon žrtvi novoj nek se sada ukloni.

Vjera duši čovjekovoj nek spoznanje dopuni.

Bogu Ocu, Bogu Sinu hvala s pjesmo radosnom.

Slavimo im veličinu, častimo ih dušom svom.

K Duhu Svetom nek se vinu glasi s dikom jednakom. Amen

Kruh s neba dao si njima. (Aleluja).

- Koji svaku slast u sebi ima. (Aleluja).

Pomolimo se. Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu
Muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva Tijela i Krvi
Tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja Tvojega. Koji živiš i
kraljuješ u vijeke vjekova. Amen

Pohvale imenu Božjemu

Blagoslovljen budi Bog!

Blagoslovljeno njegovo sveto Ime!

Blagoslovljen Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek!

Blagoslovljeno Ime Isusovo!

Blagoslovljeno presveto Srce Isusovo!

Blagoslovljena predragocjena Krv Isusova!

Blagoslovljen Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu!

Blagoslovljen Duh Sveti Utješitelj!

Blagoslovljena velika Bogorodica presveta Djevica Marija!

Blagoslovljeno sveto i bezgrešno njezino začće!

Blagoslovljeno njezino slavno uznesenje!

Blagoslovljeno ime Marije, Djevice i Majke!

Blagoslovljen sveti Josip, njezin prečisti zaručnik!

Blagoslovljen Bog u svojim anđelima i u svojim svecima! Amen

Blagoslovio nas Bog

Blagoslovio nas Bog, Bog naš. Blagoslovio nas Bog!

I bojali se njega, svi kraljevi zemlje.

